

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa G. S.
przeciwko Gminie Miejskiej A.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 4 grudnia 2019 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 lipca 2019 r., sygn. akt IV Pa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z 11 lipca 2019 r. odrzucił skargę kasacyjną powódki G. S. od wyroku tego Sądu z 20 lipca 2018 r. jako spóźnioną (art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Po wniosku powódki z 20 lipca 2018 r. odpis wyroku z uzasadnieniem wysłano jej pełnomocnikowi adw. K. S. D.. Odbiór pełnomocnik potwierdziła 23 października 2018 r. Po drugim wniosku powódki doręczono jej odpis wyroku z uzasadnieniem w trybie art. 9 k.p.c., wyjaśniając jednocześnie, na jakiej podstawie prawnej wcześniej doręczenia dokonano jej pełnomocnikowi. Powódka pomimo dwukrotnej awizacji przesyłki nie odebrała. Po kolejnym wniosku powódki odpis wyroku z uzasadnieniem został jej doręczony przez Sąd Rejonowy.

Powódka 31 maja 2019 r. wniosła skargę kasacyjną. Skarga została wniesiona z naruszeniem art. 398⁵ § 1 k.p.c., zgodnie z którym skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Na rozprawie apelacyjnej 18 lipca 2018 r. powódka udzieliła pełnomocnictwa do reprezentowania jej przed Sądem drugiej instancji adw. K. S. D. i pełnomocnikowi Sąd przesłał odpis wyroku z uzasadnieniem, zgodnie z art. 133 § 3 k.p.c. Wobec skutecznego doręczenia 23 października 2018 r., termin do wniesienia skargi kasacyjnej upłynął 23 grudnia 2018 r. Dla upływu terminu nie miały znaczenia kolejne doręczenia powódce odpisów wyroku z uzasadnieniem na podstawie art. 9 § 1 zdanie drugie k.p.c., które nie otwierały nowego terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

W zażaleniu powódka zarzuciła naruszenie art. 387 § 3 k.p.c. w związku z art. 133 § 3 k.p.c. w związku z art. 91 k.p.c. w związku z art. 398⁵ § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że termin do wniesienia kasacji przez powódkę otworzył się z chwilą doręczenia odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem jej pełnomocnikowi przed Sądem pierwszej i drugiej instancji, mimo, że z chwilą uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego (tj. ogłoszenia wyroku) upoważnienie pełnomocnika do działania w imieniu powódki wygasło, a powódka złożyła wniosek osobiście, a następnie kilkakrotnie osobiście dopominała się o doręczenia jej odpisu wyroku z uzasadnieniem.

W uzasadnieniu wskazano, że problem sporny sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy termin do złożenia skargi kasacyjnej otworzył się dla powódki 23 października 2018 r., gdy odpis wyroku wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi powódki przez Sąd drugiej instancji czy też 1 kwietnia 2019 r., gdy odpis wyroku wraz z uzasadnieniem został doręczony osobiście powódce, zgodnie z jej wnioskiem o osobiste doręczenie tego dokumentu złożonym zgodnie z art. 387 § 3 k.p.c. 20 sierpnia (zapewne lipca) 2018 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na rozprawie przed Sądem Okręgowym 18 lipca 2018 r. powódka udzieliła pełnomocnictwa adw. K. S. D. do reprezentowania jej w sprawie. Zażalenie zakłada,

że skoro po ogłoszeniu wyroku to powódka - a nie jej pełnomocnik - złożyła wniosek o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem, to dokument powinien zostać doręczony powódce. Zgodnie z art. 133 § 3 k.p.c., jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych, doręczenia należy dokonać tym osobom. Założenie skarżącej jest zatem błędne, bowiem samo złożenie wniosku o doręczenie odpisu wyroku sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem nie obejmuje jeszcze postępowania kasacyjnego. W tym zakresie jest to jeszcze etap postępowania przed sądem powszechnym, w którym obowiązuje reguła, że jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika procesowego, to temu pełnomocnikowi - a nie stronie - doręcza się pisma sądowe, czyli nawet wtedy, gdy sama strona wystąpiła z wnioskiem (art. 133 § 3 k.p.c.). Jest to jasna i ścisła reguła, określająca zasadę i porządkująca bieg terminów procesowych, w tym przypadku do wniesienia skargi kasacyjnej. Inaczej ujmując dotychczasowy pełnomocnik procesowy bez kolejnego (dalszego) pełnomocnictwa nie może wnieść skargi kasacyjnej, może jednak złożyć do sądu drugiej instancji wniosek o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem (zob. uzasadnienie uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, której nadano moc zasady prawnej). Uczyniła to sama powódka, jednak Sąd musiał dokonać doręczenia jej pełnomocnikowi i dlatego po doręczeniu 23 października 2018 r. odpisu wyroku z uzasadnieniem otwarty został termin do wniesienia skargi kasacyjnej. Kolejnych doręczeń dokonywano na podstawie art. 9 k.p.c. i dlatego nie miały wpływu na bieg terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, rozpoczęty prawidłowym doręczeniem pełnomocnikowi powódki 23 października 2018 r. Z akt sprawy nie wynika, aby powódka cofnęła wówczas pełnomocnictwo. Zgodnie z art. 91 k.p.c. pełnomocnictwo procesowe obejmuje z samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych. Wniosek o odpis wyroku z uzasadnieniem obejmuje jeszcze postępowanie przed sądem powszechnym drugiej instancji, czyli strona w tym zakresie dalej jest reprezentowana przez ustanowionego pełnomocnika. Pełnomocnictwo nie wygasło więc *ex lege* z chwilą prawomocności (wydania) wyroku sądu drugiej instancji. Na podstawie analizy wcześniejszego etapu postępowania można zauważyć, że Sąd powszechny w tej sprawie stale kontrolował umocowanie pełnomocnika, czego dowodzi to, że na

rozprawie apelacyjnej powódka udzieliła pełnomocnictwa procesowego do protokołu. Doręczenie odpisu pisma sądowego pełnomocnikowi jest równoznaczne z doręczeniem stronie. Wcześniej powódka po wezwaniu Sądu w postępowaniu „*zatwierdzała czynności procesowe*” adwokat K.S-D., czyli potwierdzała, że jest jej pełnomocnikiem. Wbrew treści zażalenia wnioszek powódki z 20 lipca 2018 r. (k. 213 akt) nie zawierał żądania aby „*odpis wyroku wraz z uzasadnieniem zastał doręczony osobiście powódce*”, co dopiero mogłoby rodzić ewentualne wątpliwości co do zakresu pełnomocnictwa procesowego i potrzeby wyjaśnienia tej kwestii. Powódka wniosła o „*przesłanie wyroku wraz z uzasadnieniem*”. Nie było podstaw, aby odstąpić od reguły z art. 133 § 3 k.p.c. Sąd nie informuje wówczas strony, że odpis wyroku wraz z uzasadnieniem został doręczony jej pełnomocnikowi. Informacje o tym (zarządzenie, pismo Sądu do pełnomocnika k. 230, 231) były w aktach sprawy. Na pisemną prośbę powódki z 22 listopada 2018 r. Sąd pismem z 29 listopada 2018 r. poinformował ją, że odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczono jej pełnomocnikowi 23 października 2018 r. zgodnie z art. 133 § 3 k.p.c. i wszystkie skutki prawne doręczenia biegną od tej daty (k. 236-7 akt).

Podsumowując, należy stwierdzić, że regulacja jest jasna i dlatego odwołanie się przez skarżącą do postanowienia Sądu Najwyższego z 29 stycznia 1968 r., I CZ 124/67 nie jest zasadne. Potwierdza to aktualne orzecznictwo Sądu Najwyższego, gdyż dyspozycja art. 133 § 3 zdanie pierwsze k.p.c. wiąże zarówno sąd, jak też same strony, które jedynie poprzez cofnięcie pełnomocnictwa lub jego ograniczenie albo upoważnienie określonej osoby do odbioru pism mogą uniknąć doręczenia przez sąd pisma do rąk osób w tym przepisie wymienionych (por. choćby postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2013 r., II CSK 102/13, LEX nr 1375144 oraz wyrok z 6 listopada 2013 r., IV CSK 119/13).

Uprawniona jest zatem teza, że po wniosku strony o doręczenie odpisu wyroku sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem, doręczenia dokonuje się do rąk jej pełnomocnika procesowego, ustanowionego do reprezentowania strony przed sądem drugiej instancji (art. 133 § 3 k.p.c.). Doręczenie otwiera termin do wniesienia skargi kasacyjnej (art. 398⁵ § 1 k.p.c.).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

